

Huippu-urheilun yhtiöittäminen yksilölajeissa

19.2.2026

Keskimääräinen suomalainen huippu-urheilija elää käytännössä köyhyysrajalla (Kössö, 2016). Siksi voikin tuntua varsin kaukaiselta tarkastella yksilöurheilun ammattimaistamista yrittäjyyden kautta, mutta muutamat maailman huipulle päässeet urheilijat ovat saavuttaneet tukevan puskurin uran jälkeiselle ajalle yhtiöittämällä urheilutoiminnan. Toisaalta vaakakupissa painaa se tosiseikka, että valtio ei rahoita osakeyhtiömäistä ja taloudellista hyötyä tavoittelevaa huippu-urheilua. Näin ollen yrityksen kautta toimivia urheilijoita, kuten Krista Pärmäkoski tai Iivo Niskanen, on turha etsiä vuosittaisilta apurahalistoilta. Urheilijan onkin tehtävä tarkkoja laskelmia sen suhteen, missä vaiheessa yritystoiminta on kannattava vaihtoehto verrattuna esimerkiksi valmennus- ja urheilijarahastojen kautta toimimiseen.

Toisaalta kansainvälisyys tuo myös haasteita urheilijayrityksen taloudenhallintaan. Tällaisia ovat esimerkiksi tilanteet, joissa urheilija voittaa turnauksen Englannissa yhdysvaltalaisen liiton alaisessa kilpailussa, mikä sekoittaa yhdysvaltalaista arvonlisäverotusta ja englantilaista lähdeverotusta (Yrittäjät, 2023). Nämä ja monet muut tilanteet edellyttävät urheilijalta yhteistyötä talousammattilaisten kanssa. Lähdetään rajoitteista huolimatta käymään läpi muutamia huomioita siitä, minkälaisia hyötyjä osakeyhtiöitetty urheilu voisi tuoda mukanaan.

Nuori urheiluyrittäjä

Urheilijan ammatissa kulut syntyvät etupainotteisesti ja tuotoista ei välttämättä ole varmuutta. Leiritysten ja valmennusten kustannukset alkavat pyöriä jo siinä vaiheessa, kun kilpailemisesta ei vielä saada palkkiota, yhteistyökumppaneita on vaikea hankkia ja esimerkiksi nimi ei ole niin tunnettu, että somessa pystyisi

tekemään rahaa. Yritystoiminnan kuolemanlaaksoa syventää mahdollisuus oman pääoman painumisesta pakkaselle varhaisessa vaiheessa. Toisaalta, jos yritykseen ja tappiollisten vuosien kattamiseen saakin rahoituksen esimerkiksi lähipiiriltä, niin se voidaan tulkita lahjaksi omin veroseuraamuksin. Näin ollen nuorelle urheilijalle esimerkiksi valmennusrahasto mahdollistaa kevyemmän tavan rahaliikenteen hoitamiseen, kunhan vuoden lopussa rahastossa on korkeintaan 20000 €. Näistä haasteista ja muiden toimintamallien hyödyistä huolimatta yritystoiminta tarjoaa nuorellekin urheilijalle muutamia mahdollisuuksia.

Vaikka yritystoiminnan aloittaminen ei välttämättä ole ajankohtaista ennen isompaa läpimurtoa, niin pari positiivista näkökulmaa nousi esiin laskennassa. Ensinnäkin kevyellä rahoituksella ja toiminnan sopivalla mitoittamisella yrityksen on mahdollista tehdä pientä tappiota säilyttäen kuitenkin oma pääoma positiivisena. Toki edellä mainituista syistä tappiot eivät saa kasvaa liian suuriksi ja alkurahoitukseen tarvittaneen lähipiiriä, sillä pankista voi olla haastava hakea velkarahaa yrityksen perustamiseen. Pienempikin pesämuna mahdollistaa muutaman tappiollisen kauden läpiviennin. Oleellisempaan onkin mahdollisuus uran alussa tehtyjen tappioiden vähentämiseen tulevien kausien voitoista kymmenen seuraavan vuoden aikana. Yrityksen kautta toimiminen myös mahdollistaa tukijayrityksille selkeän tavan lähteä mukaan yhteistyökumppaniksi ja toisaalta kaikki muutkin rahavirrat voidaan ohjata yhteen kanavaan esimerkiksi keikkatyön osalta, mikä mahdollistaa urheilun ja elämän rahoittamista.

Positiivista puolista huolimatta yrityksen perustaminen voi olla turhan raskas rakenne varsinkin pienen rahaliikenteen hoitamiseksi. Uran alussa onkin tärkeämpää olla tietoinen rahastojen ja yritystoiminnan mahdollisuuksista sitä hetkeä silmällä pitäen, kun valinta näiden välillä tulee ajankohtaiseksi. Urheilullinen läpimurto muuttaa taloudellista tilannetta merkittävästi ainakin perinteisissä yksilölajeissa, jolloin valinta voi tulla nopeastikin vastaan ja suunnitelmallisuus auttaa tekemään oikeita valintoja. Koko ajan on kuitenkin huolehdittava myös yleisistä elämän edellytyksistä ja nuoren urheilijan muuttaminen omilleen edellyttää joko opiskelua tai työtuloja, mikä vaikuttaa mahdollisuuksiin edetä kohti ammattimaista urheilua.

Läpimurto

Urheilijan taloudellinen arki on joskus senteistä ja sadasoista kiinni. Nousu arvokisamitaleille voi kääntää taloudellisen tilanteen päälaelleen. Siinä missä aiemmin etsittiin tuhansia euroja kauden jonkinlaiseen läpivientiin, yhtäkkiä yhteistyökumppaneita voi olla jonossa enemmänkin. Toki tämä ei ole itsestäänselvyys, mutta viimeistään tällöin joudutaan pohtimaan urheilijarahaston käyttöä tai oman yrityksen perustamista.

Kuten todettua, huipun tavoittelu edellyttää etupainotteisia investointeja, mutta sen saavuttaminen näkyy merkittävämmin liikevaihtorivillä, ja kulut eivät kasva enää ollenkaan samassa suhteessa. Harjoittelun hifistelystä saatava rajahyöty pienenee, vaikka millimetrit ja -sekunnit ratkaisevat edelleen. Tuloja kasvattavat kilpailumenestys, osallistumispalkkiot ja yhteistyökumppanit, sekä somenäkyvyyskin kasvaa samanaikaisesti. Ensimmäisten menestyskausien aikana kuitataan myös aikaisempien kausien tappiot verotuksessa. Läpimurto mahdollistaa niin palkanmaksun kuin myös sijoittamisenkin yrityksen kautta. Toisaalta tulee huolehtia uranaikaisesta toimeentulosta, mutta mahdollisuus nostaa huojennettua osinkoa kannustaa säästämään voittovaroja yritykseen ja karruttamaan näin yrityksen nettovarallisuutta.

Tässä kohtaa lienee aiheellista pysähtyä tarkastelemaan, miten nettovarallisuus ja osakkeen matemaattinen

arvo vaikuttavat maksettavan pääomaveron määrään. Kun maksettavan osingon määrä on enintään 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta (nettovarallisuus/osakkeiden määrä) ja enintään 150000 €, niin osingosta 25 % on veronalaista pääomatuloa ja 75 % verotonta tuloa (Verohallinto, 2025). Tällöin puhutaan pääomatulo-osingosta (Verohallinto, 2025). Huomaa myös, että 150 000 € raja on osakaskohtainen, ei yhtiökohtainen, jolloin muista yhtiöistä saadut osingot vaikuttavat henkilön kokonaisverotukseen (Verohallinto, 2025). Kun yrityksen tulot kasvavat merkittävästi, tämä on se mekanismi, joka houkuttaa keräämään yritykseen nettovarallisuutta.

Uran jatkuessa myötätuulisena yritykseen on mahdollista muodostaa puskuria heikompia kausia silmällä pitäen. Samalla palkka- ja osinkotulot yhdessä mahdollistavat keskittymisen ammattimaiseen urheiluun ja yritykseen kertyvä ylijäämää antaa mahdollisuuksia uran jälkeiselle ajalle. Samalla on pidettävä mielessä, että urheilu on liiketoimintana erittäin riskinen. Läpimurrosta ei ylipäänsä ole mitään varmuutta, ja yksittäinen loukkaantuminen voi viedä toiminnasta kokonaisen vuoden tai pahimmillaan päättää uran kokonaan.

Siirtymä uran jälkeiseen aikaan

Yritys mahdollistaa myös siirtymän uran jälkeiseen aikaan. Kaupallinen somepresenssi saattaa säilyä myös uran jälkeen ja yritys mahdollistaa laskutettavan työn tekemisen jo uran aikana. Kouluttautuminen uran aikana tai sen jälkeen mahdollistaa yritystoiminnan painopisteen siirtämisen muihin työtehtäviin. Tämä antaa myös tiettyä jatkuvuutta siinä vaiheessa, kun merkittävä osa arjesta muuttuu uran päätyttyä.

Kertynyt puskuri mahdollistaa myös täyspäiväisen opiskelun uran jälkeen, vaikka yritystoiminnan osalta olisikin hiljaisempi kausi. Oy Urheilija Ab taipuu näin siis monenlaisiin uran jälkeisiin suunnitelmiin. Siinä missä urheilijarahasto on purettava tietyn suunnitelman mukaan uran jälkeen, yritykseen kertyneen varallisuuden käsittelyssä on enemmän pelivaraa. Yritys voikin tarjota joko välineen siirtyä eteenpäin tai toimia pääasiallisena tulonlähteenä myös urheilu-uran jälkeen.

Yhteenveto

Tämä artikkeli toimi yleisenä katsauksena siihen, mitä hyötyjä ja haittoja urheilun yhtiöittämisestä voisi olla urheilijalle uran eri vaiheissa. Samalla on hyvä muistaa, että kyseessä on laaja kokonaisuus ja tässä jäi käsittelemättä esimerkiksi mahdollinen arvonlisäverolliseksi hakeutuminen ja yritystoiminnan käynnistämisessä onkin hyvä kääntyä erityisesti urheilijoihin erikoistuneiden tilitoimistojen puoleen mahdollisesti jo suunnittelun alkuvaiheessa. Ammattimaisilla managereilla voi myös olla näkemyksiä siihen, miten urheilun taloudellinen puoli on syytä toteuttaa.

Tässä kohtaa on vielä hyvä muistuttaa suunnitelmallisuuden ja kassanhallinnan tärkeydestä uran eri vaiheessa. Uran alussa tärkeintä on taata edellytykset täysipainoiselle harjoittelulle ja tällöin mitataan lähinnä kassan kestävyyttä. Läpimurtovaiheessa tulee pohtia kassan järkevää sijoittamista, jolloin raha tekee töitä uran eteen myös nukkuessa. Uran jälkeinen työtilanne määrittää reunaehtoja joko kassan purkamiselle tai yritys- ja sijoitustoiminnan jatkamiselle.

Tulevissa artikkeleissa tarkastellaan mm. valmennusrahastoa ja urheilijarahastoa vaihtoehtona yritystoiminnalle. Myös ne tarjoavat omanlaisensa ratkaisuja niin uran aikaiseen kuin myös uran jälkeiseen talouden suunnitteluun.

Mikko Kulmala
Lehtori
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on digitaalisen liiketoiminnan lehtori ja laskentatoimen väitöskirjatutkija, jonka tutkimuksellisina kiinnostuksen aiheita ovat digitalisaatio, tekoäly ja yrityskaupat.

Lähteet

Kössä, T. (2016). *Suomalaiset huippu-urheilijat elävät köyhyysrajalla – laskut maksamatta, rahaa ruokaan toimeentulotuesta tai isän kukkarosta* (päivitetty 14.12.2016). Yle. https://yle.fi/a/3-9217654

Verohallinto. (2025). *Osingot listaamattomasta yhtiöstä*.https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osingot/osingot-listaamattomasta-yhtiosta/

Yrittäjät. (2023). *Jyrki Louhi haluaa mahdollistaa nuorten ja lupaavien urheilijoiden menestyksen*. https://www.yrittajat.fi/uutiset/jyrki-louhi-mahdollistaa-nuorten-urheilijoiden-menestyksen/